

Kritériá pre udeľovanie značky Regionálny produkt Horehronie na remeselné a iné spotrebné výrobky

A. ZÁKLADNÉ KRITÉRIÁ (požiadavky na výrobcu)

Žiadateľ musí splniť všetky základné kritériá, inak bude žiadosť z ďalšieho posudzovania vyradená a nebude posudzovaná v rámci bodovacích kritérií jedinečnosti.

1. Výrobca

- ✓ **má miesto výroby¹ v regióne Horehronie²;**
- ✓ **spĺňa všetky legislatívne požiadavky** na činnosti spojené s výrobou výrobkov, na ktoré žiadal o udelenie značky.

Oprávneným žiadateľom o regionálnu značku je Remeselník alebo výrobca iných spotrebných výrobkov, ľudový umelec, ľudovo-umelecký výrobca:

- živnostníci: fyzické osoby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia;
- obchodné spoločnosti (akciové spoločnosti, verejné obchodné spoločnosti, komanditné spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, jednoduché spoločnosti na akcie a pod.), družstvá a iné právnické osoby zapísané v Obchodnom registri, ktoré pre príslušnú činnosť (výrobu a predaj) disponujú živnostenským oprávnením;
- umelci (ľudovoumeleckí výrobcovia) - slobodné povolania - osoby, ktoré podnikajú na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov;
- organizácie, ktoré nie sú zriadené za účelom podnikania, ale sú na výrobu a predaj remeselných a iných výrobkov oprávnené na základe živnostenského oprávnenia (napríklad občianske združenia so živnostenským oprávnením na vykonávanie príslušnej činnosti);
- iné subjekty (ľudovo umeleckí výrobcovia - fyzické osoby a ich združenia, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie) môžu žiadať o udelenie práv na používanie značky len v prípade, že ho koordinátor alebo priamo spolupracujúci subjekt plánuje zaradiť do svojich pravidelných prezentačných aktivít v rámci, ktorých bude prezentovať výsledky svojej tvorivej činnosti a prispievať tak k prezentácii regiónu a jeho tradícií v zmysle platných Zásad systému regionálneho značenia „Regionálny produkt Horehronie“.

Spôsob overenia miesta výroby a kvalifikovanosti pre príslušnú činnosť: žiadateľ prikladá kópiou dokladov. Všetky doklady (miesto výroby, spôsobilosť vykonávať danú činnosť) sa musia vzťahovať k výrobku, na ktorý žiadateľ žiada o udelenie práv na používanie značky.

¹ Ide o miesto výroby toho produktu/výrobky, na ktorý žiada o udelenie práv na používanie značky. Miesto výroby v prípade ľudovo-umeleckých výrobcov jednotlivcov je miesto trvalého bydliska (pokiaľ nemajú zapísané ako miesto podnikania iné miesto).

² Do regiónu **Horehronie** patria pre účely systému regionálneho značenia Horehronie všetky obce z okresu Brezno a obce Pohronský Bukovec, Brusno, Ľubietová, Hiadeľ, Medzibrod, Lučatín, Strelníky, Povrazník, Moštenica, Podkonice, Baláže, Priechod, Selce, Nemce, Slovenská Ľupča, Poníky, Môlča, Oravce a Dúbravica z okresu Banská Bystrica.

ŽIADATEĽ	Kópia dokladov, ktoré sú obsahom prílohy žiadosti
Fyzická osoba – podnikateľ podnikajúci na základe živnostenského oprávnenia	Výpis zo živnostenského registra alebo Živnostenský list, adresa prevádzkarne
Právnická osoba – podnikateľ (s.r.o., a.s., komanditná spoločnosť, družstvo, apod.)	Výpis z obchodného registra Živnostenský list (ak nie je predmet činnosti uvedený vo výpise z obchodného registra)
Právnická osoba – iná ako podnikateľ (nezisková organizácia a pod.) oprávnená na podnikanie	Výpis z registra organizácií Živnostenský list, adresa prevádzkarne
Slobodné povolanie – FO podnikajúca na základe iného ako živnostenského zákona	Výpis z registra organizácií
Ľudovo-umelecký výrobca a združenia výrobcov, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie	
Fyzická osoba	
Právnická osoba (združenie), ktorá nie je oprávnená na podnikanie.	Stanovy organizácie

2. Zaručenie etických princípov, zásad podnikania a pozitívneho vzťahu k životnému prostrediu:

- ✓ **žiadateľ o značku deklaruje, že** na jeho osobu alebo subjekt nie je vyhlásený konkurz, nemá nedoplatky na daniach, sociálnom a zdravotnom poistení a nie je voči nemu vedené žiadne konanie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Rady pre reklamu, alebo iné konanie v súvislosti s porušovaním práv spotrebiteľa, nekalou súťažou, neetickou reklamou a inými nekalými praktikami podnikania a predaja;
- ✓ **podnikateľské subjekty** prehlasujú, že dodržiavajú všetky zásady zodpovedného podnikania (správajú sa zodpovedne voči svojim zákazníkom, dodávateľom, zamestnancom, miestnym obyvateľom a životnému prostrediu)³

Spôsob overenia: čestné prehlásenie žiadateľa, ktoré je súčasťou žiadosti.

B. KRITÉRIÁ JEDINEČNOSTI (produktu)

Výrobok musí dosahovať primeranú kvalitu z hľadiska základných kvalitatívnych vlastností typických pre danú kategóriu výrobkov (trvácnosť a pod.). Sú to minimálne požiadavky na výrobok v rámci posudzovania. Ak výrobok nie je „štandardnej kvality“ nemôže byť hodnotená jeho jedinečnosť.

Spôsob overenia: posúdenie komisie podľa priloženej vzorky výrobku.

³ Jednotlivé oblasti (zásady) sú obsahom čestného prehlásenia, ktoré je súčasťou žiadosti

Kritéria jedinečnosti sú zamerané na:

- 1) regionálny pôvod zložiek výrobku
- 2) tradícia výrobku, výrobného postupu, zloženia,
- 3) podiel ručnej / remeselnej práce,
- 4) výnimočnosť produktu / osobitný prínos výrobcu k rozvoju regiónu.

Výrobok (žiadateľ) musí vybrané kritériá jedinečnosti (1. a 2.) splniť na minimálne stanovenú úroveň (povinná minimálna úroveň dosahovania každého znaku kvality). Spolu musí v kritériách jedinečnosti získať minimálne **6 bodov** (z celkového počtu 12).

1. Regionálny pôvod materiálových zložiek výrobku

Regionálny pôvod zložiek výrobku (1. kritérium jedinečnosti) a tradícia výrobku, výrobného postupu, zloženia (2. kritérium jedinečnosti) sa viažu aj na región Horehronie.

Pôvod výrobku (z hľadiska zloženia) je daný pôvodom všetkých tých zložiek, ktoré tvoria priamy materiál potrebný na výrobu finálneho výrobku⁴ (zložky sú vyjadrené v €).

U výrobkov je tiež posudzovaný podiel hodnoty priameho materiálu potrebného na výrobu finálneho produktu (v €) na predajnej cene výrobku (v €). Podľa toho, do akej miery sa hodnota priameho materiálu podieľa na predajnej cene, vyžaduje sa odlišné zastúpenie materiálov získaných v regióne Horehronie a v SR.

Minimálne požiadavky na pôvod materiálu, z ktorého sú výrobky vyrobené:

Ak hodnota priameho materiálu dosahuje	Pôvod priameho materiálu, z ktorého pozostáva výrobok		
	Región Horehronie	SR	Zahraničie
menej ako 10 % predajnej ceny výrobku	Pôvod materiálu sa neposudzuje		
viac ako 10 % predajnej ceny výrobku	nepovinné	min. 50 %	max. 50 %
viac ako 50 % predajnej ceny výrobku	nepovinné	min. 75 %	max. 25 %
viac ako 75 % predajnej ceny výrobku	min. 25 %	min. 50 %	max. 25 %

Priamy materiál (jeho zložky) použité na výrobu výrobku, pri ktorých je uvedený pôvod v regióne Horehronie alebo v SR, nesmú byť nikdy nahradzované materiálmi nakúpenými v iných častiach Slovenska, alebo v zahraničí; tie materiály, pri ktorých je uvedený pôvod v iných častiach SR (mimo región Horehronie), nesmú byť nikdy nahradzované materiálmi nakúpenými v zahraničí.

⁴ „priamy materiál na výrobu finálneho výrobku“ je materiál, ktorý vo výrobnom procese vstupuje do výrobku, tvorí jeho podstatu a prispieva k vytvoreniu podstatných vlastností (základný materiál, polotovary- nakupované aj vlastnej výroby a ostatný materiál). Jeho spotreba vyjadrená v € sa dá určiť na 1 konečný výrobok. Do priameho materiálu sa započítava aj obal výrobku, s ktorým je uvádzaný na trh.

Finálny výrobok, tak ako je uvádzaný na trh, nesmie obsahovať materiál (ani obal), ktorý by na použitých materiáloch indikoval spotrebiteľovi iný región pôvodu výrobku, pričom musia byť splnené všetky legislatívne požiadavky na uvádzanie informácií pre spotrebiteľa.

Spôsob overenia: Opis výrobku, vymedzenie priamych nákladov na výrobu finálneho produktu v € s udaním miesta pôvodu a ich percentuálne zastúpenie na priamych nákladoch a konečnej cene výrobku – **príklad je súčasťou žiadosti o udelenie značky.**

2. Tradícia výrobku, výrobného postupu, zloženia

Kritérium sa týka tradície využívania výrobku (v minulosti alebo spotrebiteľom pri uvádzaní na trh), tradície výrobného procesu (spôsobu spracovania materiálov), tradície zloženia, ktoré sú typické pre región Horehronie.

Tradícia znamená, že je charakteristika preukázateľná počas obdobia trvajúceho minimálne 30 rokov.

Minimálna požiadavka je tradícia aspoň jednej z uvedených charakteristík výrobku, t.j. dosiahnutie aspoň 1 bodu.

- ✓ tradícia používania výrobku spotrebiteľmi (výrobok je / bol využívaný, vyrábaný, a pod. v regióne Horehronie);
- ✓ tradícia výrobného postupu (proces, ako je výrobok vyrábaný, má tradíciu v regióne Horehronie);
- ✓ tradícia zloženia (výrobky sú zložené z takých priamych materiálov, ktoré boli pre tieto výrobky v regióne Horehronie typické. Do hodnotenia nie je zahrnutá tradícia, ktorá sa týka obalu, ak netvorí významnú charakteristiku výrobku).

Výrobok môže získať body aj za ďalšie znaky výrobku, a to za tradíciu motívu (vyobrazenia na výrobku) a tiež v prípade, že je tradícia niektorej z uvedených charakteristík výrobku (používanie, výrobný postup, zloženie, motív) dlhšia, ako 100 rokov.

Bodové hodnotenie tradície regiónu Horehronie

(Povinné je získať aspoň 1 bod)			(Dobrovoľné- možnosť získať max 2 body)		
	Tradícia využívania výrobku spotrebiteľmi	Tradícia výrobného postupu	Tradícia zloženia	Tradícia motívu	Tradícia niektorej z uvedených charakteristík je viac ako 100 rokov
	1 bod	1 bod	1 bod	1 bod	1 bod
Minimálna požiadavka na výrobky	1 bod (t.j. producent musí plniť aspoň 1 kritérium na 1 bod, ak plní viac, za každé ďalšie plnenie získava 1 bod, spolu max 3 body)			Výrobca nemusí povinne spĺňať uvedené kritériá, za plnenie každého získa 1 bod, spolu max 2 body	

Žiadateľ opíše naplnenia kritéria v jednotlivých charakteristikách, ktoré výrobok spĺňa. Tradícia surovín sa týka predovšetkým základnej zložky produktu. Do hodnotenia nie je zahrnutá tradícia, ktorá sa týka obalu produktu.

Spôsob overenia: opis tradície a jednotlivých bodovaných charakteristík s priložením relevantného zdroja, ktorý preukazuje tradičnosť (historické využívanie výrobného postupu, surovín alebo konkrétneho zloženia počas obdobia trvajúceho minimálne 30 rokov).

3. Podiel ručnej / remeselnej práce

Ručná práca – výroba rukami vrátane použitia rôznych nástrojov. Výrobca sa sám fyzicky podieľa na výrobe, vnáša do každého výrobku vlastnú osobitosť a každý kus je originál. Pri takejto výrobe teda môže výrobca používať najrôznejšie nástroje a prístroje (napr. aj s elektrickým pohonom), pokiaľ výsledný produkt závisí na jeho zručnosti.

Minimálna požiadavka: výrobok je vyrábaný prevažne ručne (viac ako 50 % výrobného procesu je ručná práca⁵)

Medzi výrobnými postupmi je nasledujúci podiel ručnej práce :

	Podiel ručnej práce	Počet bodov
Minimálna požiadavka na výrobky	viac ako 50 % výrobného postupu	1
	viac ako 70 % výrobného postupu	2
	viac ako 90 % výrobného postupu	3
	(takmer) 100 % výrobného postupu	4

Spôsob overenia: opis výrobného postupu s časovým vymedzením jednotlivých krokov.

4. Výnimočnosť produktu/ osobitný prínos producenta k rozvoju regiónu

Komisia hodnotí individuálne každý výrobok (skupinu) z hľadiska osobitných znakov kvality výrobku. Ide napríklad o:

- ✓ originalita produktu (skupiny produktov)
- ✓ osobitný prínos k obnove zabudnutých tradícií (oživenie tradície) alebo uchovávaniu tradícií;
- ✓ výrobca je jediným výrobcom produktu, na ktorý žiada o udelenie značky v regióne Horehronie, v Banskobystrickom kraji alebo v SR.

Komisia hodnotí aj ďalšie prínosy producenta k rozvoju regiónu:

- ✓ výrobca významne prispieva k formovaniu spolupráce v regióne Horehronie a jeho prezentácii (napr. aktívne zapojenie do diania a aktivít v rozvoji regiónu v rôznych oblastiach, účasť na podujatiach, zapojenie do produktu destinácie, distribúcia a prezentácia regionálneho výrobku, t. j. výrobok významne reprezentuje región – napr. umiestnenie výrobku v maloobchodných sieťach, turistických informačných kanceláriách v rámci kraja, SR, po produkte je dopyt, ako po prezentačnom predmete a pod.);

⁵ Do celkového trvania výroby sa nezapočítava doba, kedy je výrobok v kľude a pracuje „sám“ (napr. doba chladnutia, uležania, tuhnutia a pod.), ani doba balenia produktu do obalov, v ktorých je uvádzaný na trh, ak to nevykonáva sám výrobca.

- ✓ výrobca pomáha zapájať znevýhodnené skupiny obyvateľov regiónu, rozvíja tvorivé myslenie detí a dospelých prostredníctvom uchovávaní tradícií;
- ✓ výrobca nadštandardne dodržiava zásady zodpovedného správania voči životnému prostrediu (zásady ekologického správania pri výrobe, triedenie odpadu, ekologické obaly a pod.);
- ✓ výrobca významne prispieva k tvorbe pridanej hodnoty v regióne a podpore zamestnanosti, t. j. minimálne 50 % zamestnancov v trvalom pracovnom pomere podniku má trvalý pobyt v Banskobystrickom kraji (posudzuje sa len, ak má podnik žiadateľa 10 a viac zamestnancov);
- ✓ výrobca rozvíja v regióne rodinné podnikanie.

Za výnimočnosť výrobku / osobitný prínos k rozvoju regiónu môže výrobca získať od 1 do 3 bodov (za všetky oblasti spolu), pričom **potrebné je získať aspoň 1 bod**. Komisia v rozhodnutí uvedie, čo pri danom výrobku / produkte ocenila.

Spôsob overenia: vzorka, fotografia, opis výrobku, iná dokumentácia jedinečnosti.